

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I ENERGETIKE

10000 Zagreb, Radnička cesta 80
Tel: 01/ 3717 111 fax: 01/ 3717 149

Uprava za zaštitu prirode

KLASA: UP/I 612-07/20-60/27

URBROJ: 517-05-2-2-20-4

Zagreb, 13. srpnja 2020.

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike temeljem članka 30. stavka 5. vezano uz članak 29. stavak 1. podstavak 1. Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine, 80/13, 15/18, 14/19, 127/19), povodom zahtjeva nositelja zahvata Vjetroelektrana Dazlina d.o.o., Krapanjska 8, HR-22000 Šibenik, zastupanog putem opunomoćenika Geonatura d.o.o., Fallerovo šetaliste 22, HR-10000 Zagreb, za prethodnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu za zahvat „Izgradnja vjetroelektrane Dazlina“, na području općine Tisno, sjeverozapadno od naselja Dazlina u Šibensko-kninskoj županiji, nakon provedenog postupka, donosi

RJEŠENJE

- I. Za namjeravani zahvat „Izgradnja vjetroelektrane Dazlina“, na području općine Tisno, sjeverozapadno od naselja Dazlina u Šibensko-kninskoj županiji, nositelja zahvata Vjetroelektrana Dazlina d.o.o., Krapanjska 8, HR-22000 Šibenik, ne može se isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te je obvezna provedba Glavne ocjene.
- II. Ovo Rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva zaštite okoliša i energetike.

O b r a z l o ž e n j e

Nositelj zahvata Vjetroelektrana Dazlina d.o.o., Krapanjska 8, HR-22000 Šibenik, putem opunomoćenika Geonatura d.o.o., Fallerovo šetaliste 22, HR-10000 Zagreb, podnio je 7. svibnja 2020. godine Ministarstvu zaštite okoliša i energetike, Upravi za zaštitu prirode, zahtjev za provedbu postupka prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu za zahvat „Izgradnja vjetroelektrane Dazlina“ (u daljnjem tekstu: VE Dazlina), na području općine Tisno, sjeverozapadno od naselja Dazlina u Šibensko-kninskoj županiji. U zahtjevu su sukladno odredbama članka 30. stavka 2. Zakona o zaštiti prirode dostavljeni podaci o nositelju zahvata i planiranom zahvatu (Opis zahvata - Izgradnja vjetroelektrane Dazlina 30 MW, Geonatura d.o.o., Zagreb, svibanj 2020.; Pregledna karta s ucrtanom lokacijom zahvata; Pregledna karta s ucrtanom lokacijom zahvata u odnosu na područja ekološke mreže; Punomoć tvrtke Vjetroelektrana Dazlina d.o.o. od 27. 04. 2020.).

U provedbi postupka dopisom KLASA: UP/I 612-07/20-60/27, URBROJ: 517-05-2-2-20-2 od 11. svibnja 2020. godine zatraženo je prethodno mišljenje Zavoda za zaštitu okoliša i prirode (u daljnjem tekstu: Zavod) o mogućnosti značajnih negativnih utjecaja planiranog zahvat na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže. Traženo mišljenje Zavoda (KLASA: 612-07/20-38/452, URBROJ: 517-20-2 od 6. srpnja 2020.) zaprimljeno je putem elektroničke pošte 7. srpnja 2020. godine. U njemu se navodi da se prethodnom ocjenom ne može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja planiranog zahvata na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te je potrebno provesti Glavnu ocjenu.

U provedbi postupka ovo Ministarstvo razmotrilo je predmetni zahtjev, podatke o ekološkoj mreži (područja ekološke mreže, ciljne vrste i stanišne tipove, ciljeve očuvanja) i prethodno mišljenje Zavoda te je utvrdilo sljedeće.

VE Dazlina bit će smještena na području Šibensko-kninske županije, u općini Tisno, sjeverozapadno od naselja Dazlina. Obuhvaćat će brdski lanac s vrhovima Mali Crni vrh, Veliki Crni vrh, Gradinica, Oštrik i Čelinka nadmorske visine od 132 do 206 m. VE Dazlina imat će šest proizvodnih jedinica (vjetroatregata) ukupne snage do 30 MW, a priključak na elektroenergetsku mrežu će se izvesti sukladno uvjetima HEP-a na TS 110/30(20)-30/10(20) kV Kapela. Pristup do lokacije zahvata omogućit će se s dvije strane - glavni ulaz će se izvesti sa zapadne strane postojećim šumskim putem s državne ceste D59 (Pirovac - Knin), a pomoćni s istočne strane spojem na postojeći put između vrhova Čelinka i Debeljak. Trasa priključnog kabela (kabelski kanal dimenzija 0,6x1,0 m) od lokacije zahvata pratit će postojeće lokalne makadamske puteve do državne ceste D59 (Pirovac - Knin) te dalje uz njen rub do lokacije priključne trafostanice (TS Kapela) gdje će se izvršiti priključenje na elektroenergetsku mrežu. Za potrebe pristupa lokaciji zahvata dio postojećih šumskih puteva će se rekonstruirati, a dijelom izgraditi novi makadamski putevi minimalne širine kolnika 5 m. Dimenzije operativnog platoa ovisit će o odabranom tipu i dimenzijama vjetroatregata, a kreću se u rasponu 150-200 m dužine i 60-100 m širine. Uz jedan od vjetroatregata bit će rasklopna stanica smještena u tipsku betonsku montažnu kućicu dimenzija do 5x5 m kao centralni objekt na lokaciji vjetroelektrane za priključak, upravljanje i nadzor postrojenjem. Vjetroatregati će biti snage 5 MW, a ovisno o modelu visina stupa bez lopatica će biti od 105 do 165 m, a promjer lopatica od 130 do 170 m.

Prema Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (Narodne novine, broj 80/19), planirani zahvat nalazi se unutar područja ekološke mreže – Područja očuvanja značajnog za ptice (POP) HR1000024 Ravni kotari. Na udaljenosti do 10 km od lokacije zahvata nalaze se Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2001188 Pećina Raslina, HR2001361 Ravni kotari, HR5000025 Vransko jezero i Jasen, HR3000171 Ušće Krke, HR2000918 Šire područje NP Krka te POP-ovi HR1000026 Krka i okolni plato i HR1000025 Vransko jezero i Jasen.

POP-ovi HR1000024 Ravni kotari, HR1000026 Krka i okolni plato i HR1000025 Vransko jezero i Jasen, kao područja posebne zaštite (Special Protection Areas - SPA) prvotno su potvrđeni 17. listopada 2013. g. Uredbom o ekološkoj mreži (Narodne novine, broj 124/13), a ciljevi očuvanja za navedene POP-ove propisani su Pravilnikom o ciljevima očuvanja i mjerama očuvanja ciljnih vrsta ptica u područjima ekološke mreže (Narodne novine, br. 25/20 i 38/20). POVS-ovi HR2001188 Pećina Raslina, HR2001361 Ravni kotari, HR5000025 Vransko jezero i Jasen, HR3000171 Ušće Krke, HR2000918 Šire područje NP Krka su kao područja od značaja za Zajednicu (Sites of Community Importance - SCI) potvrđena Provedbenom odlukom Komisije (EU) 2015/74 od 3. prosinca 2014. o donošenju osmog ažuriranog popisa područja od značaja za Zajednicu za mediteransku biogeografsku regiju,

Budući da su ciljni stanišni tipovi i ciljne vrste POVS-a HR5000025 Vransko jezero i Jasen vezani za slatkovodna staništa te su ciljne vrste malog radijusa kretanja, može se isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja planiranog zahvata na ciljeve očuvanja i cjelovitost navedenog područja ekološke mreže. POVS HR2001188 Pećina Raslina udaljeno je oko 8 km od planiranog zahvata. S obzirom na to da je ovo područje uvršteno u ekološku mrežu radi očuvanja stanišnog tipa 8310 Špilje i jame zatvorene za javnost te s obzirom na udaljenost od lokacije zahvata, mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost navedenog područja ekološke mreže može se isključiti.

Prema Karti prirodnih i poluprirodnih ne-šumskih kopnenih i slatkovodnih staništa Republike Hrvatske (2016.) lokacija zahvata obuhvaća mozaik stanišnih tipova C.3.6.1./D.3.1.1. Eu- i stenomediteranski kamenjarski pašnjaci raščice/Dračici, E/C.3.5.1. Šume/Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone, E/C.3.6.1. Šume/Eu- i stenomediteranski kamenjarski pašnjaci raščice, E/D.3.4.2. Šume/Istočnojadranski bušici, E/D.3.4.2./C.3.5.1. Šume/Istočnojadranski bušici/Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone, E/D.3.4.2.3. Šume/Sastojine oštrogličaste borovice, 1.5.2./C.3.5.1. Maslinici/Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone, te stanišne tipove J Izgrađena i industrijska staništa i E Šume. Prema Karti staništa RH (Oikon d.o.o., 2004.) šumske zajednice unutar obuhvata planiranog zahvata pripadaju stanišnom tipu E.3.5. Primorske, termofilne šume i šikare medunca. Prema podacima Hrvatskih šuma d.o.o. dostavljenim ovom Ministarstvu za potrebe izrade prijedloga ekološke mreže Natura 2000, navedena sastojina nalazi se u degradiranom obliku makije. S obzirom na to da se planirani zahvat ne nalazi unutar područja ekološke mreže, njegovom izgradnjom neće doći do gubitka ciljnih stanišnih tipova, već se utjecaji mogu očitovati samo na ciljne vrste obližnjih područja ekološke mreže koje imaju veliki radijus kretanja te kojima lokacija zahvata predstavlja pogodno stanište za hranjenje, lov, migraciju i gniježđenje.

Ciljne vrste šišmiša POVS-a HR3000171 Ušće Krke su: veliki potkovnjak (*Rhinolophus ferrumequinum*), južni potkovnjak (*Rhinolophus euvale*), oštrouhi šišmiš (*Myotis blythii*), dugokrili pršnjak (*Miniopterus schreibersii*), dugonogi šišmiš (*Myotis capaccinii*) i riđi šišmiš (*Myotis emarginatus*). Ciljne vrste šišmiša POVS-a HR2000918 Šire područje NP Krka su: mali potkovnjak (*Rhinolophus hipposideros*), veliki potkovnjak (*Rhinolophus ferrumequinum*), južni potkovnjak (*Rhinolophus euvale*), Blazijev potkovnjak (*Rhinolophus blasii*), dugokrili pršnjak (*Miniopterus schreibersii*), velikouhi šišmiš (*Myotis bechsteinii*), oštrouhi šišmiš (*Myotis blythii*) i dugonogi šišmiš (*Myotis capaccinii*). Ciljne vrste šišmiša POVS-a HR2001361 Ravni kotari su: dugokrili pršnjak (*Miniopterus schreibersii*) i oštrouhi šišmiš (*Myotis blythii*).

Prema literaturnim podacima u Tradanj špilji udaljenoj od zahvata oko 9 km nalaze se ciljne vrste šišmiša POVS-a HR3000171 Ušće Krke: veliki potkovnjak, južni potkovnjak, oštrouhi šišmiš, dugokrili pršnjak, dugonogi šišmiš, riđi šišmiš (Hamidović 2008. Zaštita dugonogog šišmiša, *Myotis capaccinii*, za zaštitu krškog staništa Hrvatsko biospeleološko društvo. Zagreb). Na istom lokalitetu 2010. godine potvrđen je oštrouhi šišmiš i utvrđeno postojanje i vrste veliki šišmiš (*Myotis myotis*) (Podnar Lešić M., Pavlinić I., Đaković M. 2010. Analiza genetičke strukture hrvatskih populacija velikog i oštrouhog šišmiša (*Myotis myotis* i *M. blythii*) u svrhu procjene ugroženosti pojedinih populacija i revizije IUCN kategorija ugroženosti ovih svojti. Hrvatski prirodoslovni muzej. Zagreb). Tradanj špilja uvrštena je na popis međunarodno važnih skloništa šišmiša za porodiljne kolonije prema kriterijima UNEP/EUROBATS (Hamidović D. 2017. Međunarodno važna podzemna skloništa za šišmiše u Hrvatskoj, Međunarodni znanstvenostručni skup „Georaznolikost, geobaština i geoturizam u krškim područjima”. Perušić). Oštrouhi šišmiš zabilježen je i biospeleološkim istraživanjem u NP Krka 2006. godine

na oko 8 km od planiranog zahvata. Prema literaturnim podacima u Baldinoj jami, zabilježene su ciljne vrste šišmiša POVS-a HR2001361 Ravni kotari dugokrili pršnjak i oštrouhi šišmiš te druge vrste šišmiša koje nisu ciljne vrste navedenog područja ekološke mreže: veliki potkovnjak, mali potkovnjak, južni potkovnjak, dugonogi šišmiš, veliki šišmiš i dugouhi šišmiš (Žvorc P. 2012. i 2013. Monitoring faune šišmiša u špiljama Baldina jama, Bandenova jama i Špilja kod Vrane (Park prirode Vransko jezero). Baldina jama uvrštena je na popis međunarodno važnih skloništa šišmiša prema kriterijima UNEP/EUROBATS, a šišmiši je koriste cijele godine (Hamidović, 2017). Područje planiranog zahvata predstavlja pogodno lovno stanište za ciljne vrste šišmiša koje imaju velike dnevne areale kretanja u potrazi za hranom: veliki potkovnjak do 14 km, južni potkovnjak do 15,6 km, Blazijev potkovnjak do 10 km, oštrouhi šišmiš do 22 km, dugonogi šišmiš do 31 km, riđi šišmiš do 12,2 km te dugokrili pršnjak do 30 km (Kyherdinen; E.M., S. Aulagnier, J. Dekker, M.-J. Dubourg-Savage, B. Ferrer, S. Gazaryan, P. Georgiakakis, D. Hamidović, C. Harbusch, K. Haysom, H. Jahelkova, T. Kervyn, M. Koch, M. Lundy, F. Mamell, A. Mitchell-Jones, J. Pir, D. Russo, H. Schofield, P.O. Syvertsen, A. Tsoar 2019. Guidance on the conservation and management of critical feeding areas and commuting routes for bats. EUROBATS Publication Series No. 9. UNEP/EUROBATS Secretariat, Bonn, Germany, 109 pp.). Iako lokacija planiranog zahvat nije u blizini skloništa ciljnih vrsta šišmiša, ove vrste često imaju dnevne migracije na veće udaljenosti što ih dovodi u opasnost od kolizije s elisama vjetroagregata. Također, planirani zahvat se nalazi između Tradanj špilje i Baldine jame te je moguće da postoji izmjena populacija iz ove dvije špilje, odnosno da ruta sezonske migracije obuhvaća područje zahvata. S obzirom na navedeno, ne može se isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja zahvata na ciljne vrste šišmiša navedenih područja ekološke mreže.

U blizini trase priključnog kabela, unutar POP-a HR1000024 Ravni kotari zabilježene su ciljne vrste ptica zlatovrana (*Coracias garrulus*), voljić maslinar (*Hippolais olivetorum*) i velika ševa (*Melanocorypha calandra*) (Tutiš V., Barišić S., Ciković D., Kralj J. 2013. Monitoring veličine populacije i uspješnosti gniježđenja zlatovrane (*Coracias garrulus*) na području Ravnih kotara u 2013. Zavod za ornitologiju. Zagreb; Kralj J., Tutiš V., Ciković D. 2011. Rasprostranjenost i staništa voljića maslinara (*Hippolais olivetorum*) u sjevernoj Dalmaciji i Hrvatskom primorju. Zavod za ornitologiju. Zagreb; Kralj J., Tutiš V., Barišić S., Ciković D., Završno izvješće monitoringa velike ševe (*Melanocorypha calandra*) na području lokaliteta Dazlina i Velimsko polje (Sjeverna Dalmacija). Zavod za ornitologiju. Zagreb). Za zlatovranu je utvrđeno da se gnijezdi i migrira u blizini planiranog zahvata. Nalazi voljića maslinara odnose se na pjevajuće mužjake koji s obzirom na vrijeme kad su zabilježeni ukazuju na potencijalno gniježđenje u blizini planiranog zahvata. Također, na temelju položaja pjevajućih mužjaka velike ševe procjenjuje se da se na Dazlinskom polju, u blizini planiranog zahvata, gnijezdi 10 parova. U neposrednoj blizini priključne trafostanice (TS Kapela) te uz trasu priključnog kabela, 2015. godine zvukovnim vabom je zabilježena ciljna vrsta ušara (*Bubo bubo*), a 2009. godine zabilježeno je gniježđenje ove vrste na oko 3 km južno od lokacije vjetroagregata (Kralj J., Tutiš V., Ciković D. 2009. Istraživanje ptica Guduče i Prukljanskog jezera s turističkom valorizacijom. Zavod za ornitologiju. Zagreb). Ušara je ciljna vrsta POP-ova HR1000024 Ravni kotari, HR1000026 Krka i okolni plato te HR1000025 Vransko jezero i Jasen. Ciljne vrste navedenih područja ekološke mreže su i grabljivice koje imaju veliki radijus kretanja, poput surog orla (*Aquila chrysaetos*) i zmijara (*Circaetus gallicus*). Prema izvještaju Stanje surog orla u Hrvatskoj: Rasprostranjenost, brojnost i uspješnost gniježđenja u 2019. utvrđena su dva teritorija surog orla: Nečven grad/kanjon Čikole na udaljenosti oko 14 km od zahvata (nisu opažene jedinke u 2019. g.) i teritorij Promina na udaljenosti oko 30 km od zahvata (u 2019. g. zabilježen jedan par) (Mikulić, K. 2019. Stanje surog orla u Hrvatskoj: Rasprostranjenost, brojnost i uspješnost gniježđenja u 2019. Izvještaj. Zagreb.). Oba teritorija se nalaze unutar

POP-a HR1000026 Krka i okolni plato. Iz navedenih razloga, ne može se isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja na ciljne vrste grabljivica navedenih područja ekološke mreže, posebice u vidu direktnog stradavanja na lopaticama vjetroagregata. Provođenjem planiranog zahvata doći će do gubitka staništa, uznemiravanja te potencijalno stradavanja ciljnih vrsta ptica te se s obzirom na sve navedeno ne može sključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja planiranog zahvata na navedene ciljne vrste ptica predmetnih POP-a.

Slijedom iznijetog u provedenom postupku prethodne ocjene, ocijenjeno je da se ne može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja planiranog zahvata na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže. Stoga je riješeno kao u izreci te je za planirani zahvat obvezno provesti postupak Glavne ocjene.

Kroz Glavnu ocjenu potrebno je sagledati korištenje prostora (značajnost staništa) planirane vjetroelektrane za ciljne vrste šišmiša i ptica (brojnost jedinki, tj. postotak pojedine vrste na lokaciji od ukupno procijenjene populacije za pojedina područja ekološke mreže) za obližnja područja ekološke mreže, te napraviti ocjenu kumulativnih utjecaja s izgrađenim i planiranim (odobrenim) zahvatima, posebice s vjetroelektranama u blizini jer, osim što mogu kumulativno utjecati na povećanu smrtnost i gubitak staništa, vjetroelektrane predstavljaju i efekt barijere za ciljne vrste ptica i šišmiša, što može dovesti do izmjene uobičajenih migracijskih ruta.

U slučajevima kada ne postoje odgovarajući recentni terenski podaci, sukladno metodologiji i kriterijima prihvaćenim u zemljama EU prilikom izrade studije Glavne ocjene potrebno je napraviti terenska istraživanja populacija ciljnih vrsta područja ekološke mreže na lokaciji zahvata i šire, ovisno o tipu zahvata, koje potencijalno mogu biti utjecane zahvatom, što je ključno prilikom ocjene utjecaja, kao i za buduće praćenje stanja učinkovitosti mjera ublažavanja na populacije. Broj dana i razdoblje istraživanja potrebno je prilagoditi biologiji i ekologiji ciljne vrste, odnosno veličini i tipu zahvata i strukturi (zahtjevnosti) područja istraživanja.

Za izradu Glavne ocjene vezano uz istraživanje ptica potrebno je provesti ciljana istraživanja koristeći metodu motrenja i brojanja s određenih pozicija („vantage point watches“) kako bi se utvrdio rizik od kolizije u odnosu na planirane vjetroagregate. Nakon dobivenih rezultata, rizik od kolizije potrebno je izračunati sukladno priručnicima i matematičkom modelu (Scottish Natural Heritage).

Istraživanja šišmiša trebaju biti provedena u skladu s uputama međunarodnih publikacija (Guidelines for consideration of bats in wind farm projects, Revision 2014, Publication Series No. 6.) Sporazuma o zaštiti europskih populacija šišmiša (UNEP/EUROBATS). Istraživanjima je potrebno procijeniti važnost lokacije kao staništa za lov vrsta koje imaju kolonije u špiljama koje su unutar navedenih područja ekološke mreže te osobito utvrditi značaj lokacije za migraciju ciljnih vrsta šišmiša unutar navedenih područja ekološke mreže ili drugih područja ekološke mreže.

Točka I. ovoga Rješenja u skladu je s odredbom članka 30. stavka 5. Zakona o zaštiti prirode, kojom je propisano da ako nadležno tijelo ne može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja zahvata na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, donosi rješenje da je za zahvat obvezna provedba Glavne ocjene.

Točka II. ovoga Rješenja u skladu je s odredbom članka 44. stavka 3. Zakona o zaštiti prirode, kojom je propisano da se rješenje iz postupka prethodne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu objavljuje na internetskoj stranici Ministarstva.

Člankom 29. stavkom 1. podstavkom 1. Zakona o zaštiti prirode, propisano je da Ministarstvo provodi prethodnu ocjenu za zahvate za koje središnje tijelo državne uprave nadležno za zaštitu okoliša provodi postupak procjene utjecaja na okoliš prema posebnom propisu iz područja zaštite okoliša.

U skladu s odredbama članka 44. stavka 2. Zakona o zaštiti prirode ovo Rješenje dostavlja se inspekciji zaštite prirode.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo je rješenje izvršno u upravnom postupku te se protiv njega ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred upravnim sudom na području kojeg tužitelj ima prebivalište, odnosno sjedište. Upravni spor pokreće se tužbom koja se podnosi u roku od 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje nadležnom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

DOSTAVITI:

1. Geonatura d.o.o., Fallerovo šetalište 22, HR-10000 Zagreb (*R s povratnicom*)
2. Državni inspektorat, Inspekcija zaštite prirode, Šubićeva 29, 10000 Zagreb (elektroničkom poštom: *pisarnica.dirh@dirh.hr*)
3. U spis predmeta, ovdje